

Κράτος Δικαίου από το ΣτΕ: Απόφαση για παραγραφή φορολογικού πρόστιμου

Το ΣτΕ προέβη σε μία απόφαση που φαίνεται να ανατρέπει τις συνήθεις τακτικές του Υπουργείου Οικονομικών. Με αφορμή το φορολογικό πρόστιμο που είχε επιβληθεί σε έναν φορολογούμενο το ΣτΕ όχι μόνον έκρινε πως αυτό έχει παραγραφεί αλλά ήρθε να ενισχύσει τις θεμελιώδεις αρχές του Συντάγματος και της ασφάλειας του δικαίου.

Παναγιώτης Βαρελάς
Head of Tax Consulting

Η απόφαση αφορά την καθιερωμένη τακτική του ΥπΟικ να δίνει συνεχείς παρατάσεις στις χρονικές προθεσμίες δεκαετούς παραγραφής, μία πρακτική που σύμφωνα με το ΣτΕ εναντιώνεται στις αρχές της ασφάλειας του δικαίου και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου που επιβάλλουν τη ξεκάθαρη διατύπωση των κανόνων δικαίου.

Αρχικά, το ΣτΕ τόνισε πως η φορολογική αρχή έχει το δικαίωμα να διενεργήσει καινούριο έλεγχο στα βιβλία και στοιχεία ενός επιτηδευματία που είχε ελέγξει στο παρελθόν και να επιβάλλει καινούριο πρόστιμο εάν τυχόν διαπιστωθούν παραβάσεις στον νέο έλεγχο.

Εν αντιθέσει με το παραπάνω, σε μία καθ'όλα σημαντική επισήμανση, το ΣτΕ υπογράμμισε πως «η αρχή της ασφάλειας δικαίου, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και τις διατάξεις του Συντάγματος και ειδικότερη εκδήλωση της οποίας αποτελεί η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, επιβάλλει τη σαφήνεια και την προβλέψιμη εφαρμογή των διατάξεων και πρέπει να τηρείται με ιδιαίτερη αυστηρότητα, όταν πρόκειται για διατάξεις που μπορούν να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις στους ενδιαφερόμενους.

Η ως άνω θεμελιώδης αρχή απαιτεί η κατάσταση του φορολογουμένου, όσον αφορά την εκ μέρους του τήρηση των κανόνων της φορολογικής νομοθεσίας, να μην μπορεί να τίθεται επ'άοριστον εν αμφιβόλω».

Το ΣτΕ συνέχισε παρατηρώντας ότι «για τον καταλογισμό παραβάσεων των κανόνων της φορολογικής νομοθεσίας και για την επιβολή στον παραβάτη σχετικών κυρώσεων, όπως τα πρόστιμα για παραβάσεις των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, απαιτείται να εφαρμόζεται προθεσμία παραγραφής η οποία, προκειμένου να εκπληρώνει τη συνιστάμενη στη διασφάλιση της ως άνω αρχής λειτουργίας της, πρέπει να ορίζεται εκ των προτέρων και να είναι επαρκώς προβλέψιμη από τον ενδιαφερόμενο».

Το εάν πρόκειται να ακολουθηθεί το πνεύμα της απόφασης από το ΥπΟικ ή όχι αναμένεται να φανεί, πάντως η ουσία είναι πως το ΣτΕ επανέφερε στο προσκήνιο βασικές αρχές δικαίου που θα πρέπει αναμφισβήτως να διέπουν το κανονιστικό σύστημα της χώρας.